

مرکز تحقیق و آموزش مدارس بهتر

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

صفحه ۱ از ۳

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: جغرافیا (سری ۲)

کلاس:

بارم	سؤال	ردیف
۱	<p>درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر را مشخص کنید.</p> <p>(الف) ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در شمال منطقه معتدله نیمکره شمالی قرار گرفته است.</p> <p>(ب) کوه‌های منفرد مرکزی ایران از رسوبات حاصل از فرسایش ساخته شده‌اند.</p> <p>(ج) کوه‌های مینیاتوری در منطقه مکران واقع شده است.</p> <p>(د) ایران در کمربند معتدل جهان قرار دارد.</p>	۱
۱	<p>عبارت مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>(الف) کار توگرافی مرتبط با علم (هندسه / علوم فضایی) از شاخه‌های دانش جغرافیاست.</p> <p>(ب) راه‌های (آبی / هوایی) امکان ارتباط بازرگانی بیشتری را فراهم می‌کند.</p> <p>(ج) طی دوره (تریاس / کواترن) ناهمواری‌های کشور ما شکل نهایی یافته است.</p> <p>(د) مهم‌ترین سامانه بارشی در کشور توده هوای مرطوب (موسمی / غربی) است.</p>	۲
۱	<p>گزینه صحیح را انتخاب کنید.</p> <p>(الف) کدام یک از گزینه‌های زیر جزء سرشاخه اصلی دانش جغرافیا نیست؟</p> <p>(۱) جغرافیای طبیعی (۲) فنون جغرافیایی (۳) جغرافیای جمعیت (۴) جغرافیای انسانی</p> <p>(ب) در رابطه با عملکردهای مثبت و منفی انسان در نواحی کوهستانی کدام مورد نادرست است؟</p> <p>(۱) جلوگیری از فرسایش خاک، عملکرد مثبت (۲) چرای بی‌رویه دام‌ها، عملکرد منفی</p> <p>(۳) تولید برق آبی، عملکرد مثبت (۴) گسترش مناطق مسکونی در نقاط مرتفع، عملکرد مثبت</p> <p>(ج) در کدام مرحله تحقیق پژوهشگر با ارائه دلایل علمی و منطقی به تایید یا رد فرضیه خود می‌پردازد؟</p> <p>(۱) نتیجه‌گیری (۲) تدوین فرضیه (۳) پردازش اطلاعات (۴) جمع‌آوری اطلاعات</p> <p>(د) علت تغییرات جریان آب رودهای زاگرس و طغیانی شدن آنها چیست؟</p> <p>(۱) فرسایش کوه‌ها (۲) تغییرات اقلیمی (۳) احداث سدها (۴) عوامل انسانی</p>	۳
۱	<p>هر یک از عبارت‌های ستون سمت راست با کدام یک از عبارت‌های ستون سمت چپ مرتبط است؟ (دو مورد در ستون سمت چپ اضافی است).</p> <p>ستون راست</p> <p>الف) بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.</p> <p>ب) روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد.</p> <p>ج) به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.</p> <p>د) به علت وقوع پدیده می‌پردازد.</p> <p>ستون چپ</p> <p>۱- چطور</p> <p>۲- کجا</p> <p>۳- چرا</p> <p>۴- چه چیز</p> <p>۵- چه کسی</p> <p>۶- چه موقع</p>	۴

مرکز تحقیقات آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

صفحه ۲ از ۳

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: جغرافیا (سری ۲)

کلاس:

ردیف	سؤال	بارم
۵	جمله‌های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید. (الف) محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و به وجود می‌آید. (ب) فرضیه‌های پژوهشگر به میزان دانش و تجربیات و او بستگی دارد. (ج) رشته کوه زاگرس از برخورد صفحه عربستان و به وجود آمده است. (د) مهم‌ترین کمربند خشک و بیابانی کره زمین در اثر عامل به وجود می‌آید.	۱
۶	در جمله زیر کلمات نادرست را تشخیص داده و جمله صحیح را در پاسخ برگ بنویسید. «ایران کشور وسیعی است که حدود ۸۷۵۵ کیلومتر، مرز مشترک سیاسی با همسایگانش دارد و با ۱۳ کشور مرز خشکی یا آبی دارد. ایران طولانی‌ترین مرز را با افغانستان و کوتاه‌ترین مرز را با ارمنستان دارد.»	۵/۰
۷	دو عامل اصلی در علم جغرافیا را نام ببرید.	۵/۰
۸	هر یک از جملات زیر، با کدام شاخه علم جغرافیا در ارتباط است؟ (الف) با مطالعه بافت جمعیت شهر، میزان رشد آن و امکان مهاجرپذیری آن را حدس می‌زند. (ب) با مطالعه میزان منابع آب شهر، امکان توسعه شهر را پیش‌بینی می‌کند. (ج) با تهیه نقشه شهر، امکان گسترش فیزیکی شهر را بررسی می‌کند.	۷۵/۰
۹	روش میدانی چیست؟	۱
۱۰	به سؤالات زیر در ارتباط با تنگه هرمز پاسخ دهید. (الف) تنگه هرمز کدام آب‌ها را به هم متصل می‌کند؟ (ب) اهمیت تنگه هرمز چیست؟	۱
۱۱	اصطلاحات زیر را تعریف کنید. (الف) موقعیت مطلق: (ب) گل‌فشان:	۱
۱۲	اهمیت دریای خزر برای ایران چیست؟	۵/۱
۱۳	با توجه به موارد ذکر شده، کلمه مناسب را برای هر عبارت انتخاب کرده و در پاسخ برگ بنویسید. (یک مورد اضافه است). «آذربایجان - شمال خراسان - تالش - زاگرس - البرز» (الف) منطقه کوهستانی که با جهت شمالی - جنوبی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است. (ب) دو توده کوهستانی مهم به نام‌های سهند و سبلان بر اثر فوران آتش‌فشانی در این منطقه کوهستانی وجود دارند. (ج) این منطقه کوهستانی در امتداد غربی - شرقی تا کوه‌های شاه‌کوه در نزدیکی شاهرود ادامه دارد. (د) هزار مسجد و آلاداغ از رشته‌کوه‌های مهم آن محسوب می‌شوند.	۱

مرکز تحقیق آموزش مدارس بهتر

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

صفحه ۳ از ۳

باسمه تعالی

پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: جغرافیا (سری ۲)

ردیف	سؤال	بارم
۱۴	ارزش‌های اقتصادی دشت‌ها را بیان کنید. (۴ مورد کافی است).	۱
۱۵	به سؤالات زیر، دربارهٔ جلگه‌های ایران پاسخ دهید. الف) علل پیدایش جلگه‌ها را نام ببرید. (۲ مورد کافی است). ب) چرا جلگه‌ها جمعیت زیادی را در خود جای می‌دهند؟ ج) بیشتر جلگه‌های ایران در کدام قسمت واقع شده است؟ چرا؟ د) وسیع‌ترین جلگه ایران چه نام دارد؟	۱/۵
۱۶	با توجه به عرض جغرافیایی دو شهر زنجان و بوشهر بر روی نقشهٔ زیر، این دو شهر را از نظر زاویهٔ تابش خورشید و تأثیر آن بر دما، با یکدیگر مقایسه کنید.	۱
۱۷	نقش میزان ارتفاع بر آب و هوای کشور را توضیح دهید.	۰/۷۵
۱۸	ویژگی‌های آب و هوای گرم و شرجی را بنویسید. (۳ مورد)	۰/۷۵
۱۹	علت به وجود آمدن بیابان‌ها در ایران را بیان کنید.	۰/۷۵
۲۰	برای کاهش سوانح جاده‌ای کدام راهکار مناسب‌تر است؟	۱
۲۱	به سؤالات زیر، در ارتباط با ریزگردها پاسخ دهید. الف) محدودهٔ ریزگردها کجاست؟ ب) علل شکل‌گیری ریزگردها چیست؟	۱
	جمع بارم	۲۰

مرکز تحقیقات آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۹/۲۹

صفحه ۱ از ۴

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: جغرافیا

بارم	سؤال	ردیف
۱	<p>درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر را مشخص کنید.</p> <p>(الف) انسان و محیط از مفاهیم اساسی دانش جغرافیا است.</p> <p>(ب) روش کتابخانه‌ای در تمامی پژوهش‌های علمی، مورد استفاده قرار می‌گیرد.</p> <p>(ج) دریای خزر، بزرگ‌ترین پهنه آبی در میان دریا‌های جهان است.</p> <p>(د) قلّه تخت سلیمان، در رشته کوه البرز قرار دارد.</p> <p>درست ☐ نادرست ☐</p>	۱
۱	<p>عبارت مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>(الف) سؤال (چه چیز / چطور) به بررسی تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.</p> <p>(ب) بررسی تأثیر کاهش دما با افزایش ارتفاع بر مکان و زندگی انسان در حوزه (آب و هواشناسی / هواشناسی) است.</p> <p>(ج) بیشترین مرز ایران با عراق و کمترین آن با (آذربایجان / ارمنستان) است.</p> <p>(د) در اطراف خط استوا به دلیل گرم بودن و صعود هوا کمربند (کم‌فشار / پرفشار) حاره‌ای تشکیل می‌شود.</p>	۲
۱	<p>گزینه صحیح را انتخاب کنید.</p> <p>(الف) همه گزینه‌های زیر از زیرشاخه‌های فنون جغرافیایی هستند، به جز</p> <p>(۱) سنجش از دور (۲) کارتوگرافی (۳) علوم فضایی (۴) روش‌های کمی در جغرافیا</p> <p>(ب) کدام رشته‌کوه در ایران در جهت شمالی - جنوبی گسترده شده است؟</p> <p>(۱) تالش (۲) البرز (۳) زاگرس (۴) کوه‌های آذربایجان</p> <p>(ج) کشور ایران چند درجه در طول جغرافیایی گسترده شده است؟</p> <p>(۱) ۱۵ (۲) ۱۷ (۳) ۱۲ (۴) ۱۹</p> <p>(د) کدام سؤال جغرافیا با رکن اساسی جغرافیا سروکار دارد؟</p> <p>(۱) چرا (۲) چه موقع (۳) کجا (۴) چه چیزی</p>	۳
۱	<p>هر یک از عبارت‌های ستون سمت راست با کدام یک از عبارت‌های ستون سمت چپ مرتبط است؟ (یک مورد در ستون سمت چپ اضافی است).</p> <p>سمت راست</p> <p>سمت چپ</p> <p>(الف) به نظر می‌رسد یکی از عوامل آلودگی هوای تهران وجود کارخانه‌ها در اطراف شهر است.</p> <p>(ب) پژوهشگر برای بررسی داده‌های خود به بازدید میدانی می‌پردازد.</p> <p>(ج) عوامل مؤثر در آلودگی هوای تهران در چند سال اخیر چیست؟</p> <p>(د) بین آلودگی هوا و غیراستاندارد بودن سوخت رابطه‌ای مستقیم وجود دارد.</p> <p>۱- نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها</p> <p>۲- طرح سؤال و بیان مسئله</p> <p>۳- پردازش اطلاعات</p> <p>۴- جمع‌آوری اطلاعات</p> <p>۵- تدوین فرضیه</p>	۴

مرکز تحقیق و آموزش مدارس بهتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۹/۲۹

صفحه ۲ از ۴

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: جغرافیا

کلاس:

ردیف	سؤال	بارم
۵	جمله‌های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) از دیدگاه جغرافیا علم مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان است. ب) محل قرارگیری هر مکان، نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامون خود، موقعیت آن مکان است. ج) پژوهشگر جغرافیا ابتدا باید مسئله خود را به صورت بیان کند. د) دما، بارش و از مهم‌ترین داده‌های هواشناسی هستند.	۱
۶	در جمله زیر کلمات نادرست را تشخیص داده و جمله صحیح را در پاسخ برگ بنویسید. «در دهه‌های اخیر، هوش و استعداد انسان به کمک انسان آمده و سبب شده است که محیط بر انسان تأثیر بسیاری بگذارد. فناوری‌های جدید، انسان را قادر به بهره‌برداری از اعماق زمین کرده است.»	۵/۰
۷	چرا فرضیه‌سازی، یکی از مراحل حساس پژوهش است؟	۵/۰
۸	با توجه به موقعیت جغرافیایی به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) ایران در کدام قسمت نیمکره شمالی واقع شده است؟ ب) نتیجه گسترده‌گی ایران در عرض جغرافیایی چیست؟	۵/۰
۹	هر یک از جملات زیر در رابطه با دید ترکیبی در جغرافیا را پاسخ دهید. الف) جغرافی دان با تهیه نقشه شهر، چه مورد را بررسی می‌کند؟ ب) جغرافی دان با مطالعه بافت جمعیت چه مواردی را حدس می‌زند؟	۱
۱۰	از دلایل اهمیت خلیج فارس به دو مورد اشاره کنید.	۱
۱۱	متن زیر را با دقت بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید. «یک دبیرستان در تهران دانش‌آموزان سال دهم خود را به اردویی در جنوب شرقی ایران برده است. در این منطقه دانش‌آموزان به نزدیکی رشته‌کوه‌های بشاگرد رفتند و از آنجا به سواحل دریای عمان رفته و از پدیده جالب گل‌فشان دیدن کردند.» الف) ارتفاع کوه‌های بشاگرد چه ویژگی دارد؟ ب) گل‌فشان‌ها به چه علت از اعماق زمین به بالا می‌آیند؟ ج) نام دیگر ناهمواری‌های بشاگرد چیست؟ (یک مورد)	۱

مرکز تحقیق آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۹/۲۹

صفحه ۳ از ۴

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

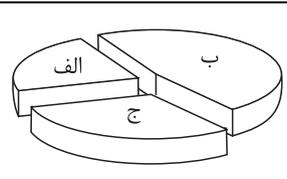
پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: جغرافیا

کلاس:

ردیف	سؤال	بارم
۱۲	با توجه به دوری و نزدیکی به دریا دو شهر اصفهان و رشت را از نظر اختلاف دما با هم مقایسه کنید.	۱
		
۱۳	اصطلاحات زیر را تعریف کنید. الف) جغرافیای پزشکی: ب) کویر:	۱
۱۴	هر یک از موارد زیر مربوط به کدام یک از انواع مرزهای ایران است؟ الف) ۲۱/۹ درصد: ب) ۴۷/۳ درصد: ج) ۳۰/۸ درصد:	۰/۷۵
		
۱۵	با توجه به موارد ذکر شده، کلمه مناسب را برای هر گزاره انتخاب کرده و در پاسخ برگ بنویسید. (یک مورد اضافی است) «لوت - نهاوند - آوج - هزارمسجد - ارژن» الف) این دشت در اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست است. ب) این دشت در نتیجه گسل خوردگی و فرونشست بخشی از پوسته زمین شکل گرفته است. ج) این گردنه در استان قزوین واقع شده است. د) از جمله کوه‌های شمال خراسان می‌باشد.	۱
۱۶	به سؤالات زیر درباره سرزمین‌های کوهستانی ایران پاسخ دهید. الف) به دو مورد از عواملی که در تقسیم‌بندی کوهستان‌های ایران مورد توجه قرار گرفته‌اند، اشاره کنید. ب) به کدام مناطق، سرزمین‌های کوهستانی گفته می‌شود؟	۱

مرکز تحقیق آموزش مدارس برتر

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۹/۲۹

صفحه ۴ از ۴

باسمه تعالی

آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

مدت آزمون: ۸۰ دقیقه

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: جغرافیا

کلاس:

بارم	سؤال	ردیف
۱	<p>با توجه به نقشه جلگه‌های ایران به سؤالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>(الف) جلگه را تعریف کنید.</p> <p>(ب) وسعت کدام جلگه بیشتر است؟</p> <p>(ج) جنوب شرقی ترین جلگه ایران کدام است؟</p>	۱۷
۱	ویژگی‌های آب و هوای گرم و خشک را بنویسید.	۱۸
۱	<p>به سؤالات زیر در مورد رشته کوه البرز پاسخ دهید.</p> <p>(الف) بخش اعظم این چین خوردگی حاصل چیست؟</p> <p>(ب) قلّه دماوند در اثر فعالیت آتشفشانی در چه دوره‌ای شکل گرفته است؟</p> <p>(ج) یک مورد از عواملی که باعث گردیده تا ناهمواری‌های این منطقه به شکل ناپایداری درآید را ذکر کنید.</p>	۱۹
۰/۷۵	دسترسی به آب‌های آزاد برای هر کشوری علاوه بر امکان ارتباط با سایر کشورها چه امکاناتی را فراهم می‌کند؟	۲۰
۱	چهار مورد از پیامدهای ریزگردها را بیان کنید.	۲۱
۱	توده هوای سودانی از نظر منشأ و زمان ورود به ایران را با توده هوای موسمی مقایسه کنید.	۲۲
۲۰	جمع بarm	

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

پاسخنامه درس: جغرافیا (سری ۲)

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

صفحه ۱ از ۲

پاسخ سؤال ۱: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

- الف) نادرست (ب) نادرست (ج) درست (د) نادرست
- بررسی عبارت‌های نادرست:
- الف) ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی قرار گرفته است.
- ب) کوه‌های منفرد مرکزی ایران از توده‌های نفوذی آذرین ساخته شده‌اند.
- د) ایران در کمربند خشک جهان قرار دارد.

(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۱۴، ۱۹، ۳۰ و ۳۸)

پاسخ سؤال ۲: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

- الف) هندسه (ب) آبی (ج) کوتاه‌تر (د) غربی

(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۳، ۲۱، ۲۳ و ۴۰)

پاسخ سؤال ۳: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

- الف) گزینه ۳، جغرافیای جمعیت (ج) گزینه ۱، نتیجه‌گیری
- ب) گزینه ۴، گسترش مناطق مسکونی در نقاط مرتفع، عملکرد مثبت (د) گزینه ۲، تغییرات اقلیمی

(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۳، ۶، ۱۲ و ۲۸)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

- الف) ۴، چه چیز (ب) ۵، چه کسی (ج) ۱، چطور (د) ۳، چرا

(جغرافیای دهم، صفحه ۸)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

- الف) محیط انسانی (ب) سوابق پژوهشی در دسترس (ج) صفحه اوراسیا (د) پرفشار جنب حاره‌ای

(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۵، ۱۰، ۲۷ و ۳۸)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

ایران کشور وسیعی است که حدود ۸۷۵۵ کیلومتر، مرز مشترک سیاسی با همسایگانش دارد و با ۱۵ کشور مرز خشکی یا آبی دارد. ایران طولانی‌ترین مرز را با عراق و کوتاه‌ترین مرز را با ارمنستان دارد.

(جغرافیای دهم، صفحه ۲۰)

پاسخ سؤال ۷: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

انسان و محیط

(جغرافیای دهم، صفحه ۴)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

- الف) جغرافیای جمعیت (ب) جغرافیای آب‌ها (ج) نقشه‌خوانی

(جغرافیای دهم، صفحه ۷)

پاسخ سؤال ۹: (۱ نمره)

روشی که پژوهشگر برای گردآوری اطلاعات ناگزیر است به مکان مورد تحقیق برود. (۲۵/۰ نمره) و با مراجعه به افراد یا محیط و برقراری ارتباط مستقیم با مکان مورد مطالعه (۲۵/۰ نمره) به گردآوری اطلاعات بپردازد. (۲۵/۰ نمره) او باید ابزار سنجش و اطلاعات خود را به مکان مورد نظر ببرد. (۲۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۱۲)

پاسخ سؤال ۱۰: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) تنگه هرمز آبراهه هلالی شکل است که آب‌های آزاد اقیانوس هند و دریای عمان را به خلیج فارس متصل می‌کند. (ب) این تنگه به سبب اینکه دروازه خروجی نفت خلیج فارس است، مهم‌ترین آبراهه راهبردی (استراتژیک) و یکی از گذرگاه‌های تجاری مهم جهان است.

(جغرافیای دهم، صفحه ۱۹)

پاسخ سؤال ۱۱: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) محل دقیق هر پدیده یا مکان، با توجه به طول و عرض جغرافیایی، موقعیت مطلق یا ریاضی آن مکان است. (ب) گل‌فشان‌ها معمولاً به شکل گنبدی یا مخروطی شکل و در برخی جاها به صورت حوضچه‌های مملو از آب و گل مشاهده می‌شوند. گل‌فشان‌ها به علت خروج گاز یا بخار آب از اعماق زمین به بالا می‌آیند.

(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۱۴ و ۳۰)

پاسخ سؤال ۱۲: (۱/۵ نمره)

بزرگ‌ترین پهنه آبی محصور در خشکی به واسطه منابع نفت و گاز (۵/۰ نمره)، تأمین ۹٪ از خاویار جهان (۵/۰ نمره) و دسترسی به بازار مصرف ۳۰۰ میلیون نفری در کشورهای آسیای میانه (۵/۰ نمره) از موقعیت نسبی بالایی برخوردار است.

(جغرافیای دهم، صفحه ۱۹)

پاسخنامه پیش آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: آذرماه ۱۴۰۳

پاسخنامه درس: جغرافیا (سری ۲)

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز تحقیق و آموزش مدارس برتر

صفحه ۲ از ۲

پاسخ سؤال ۱۳: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) تالش

ب) آذربایجان

ج) البرز

د) شمال خراسان

(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

پاسخ سؤال ۱۴: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

۱- جاذبه‌های گردشگری ۲- استفاده از انرژی پاک، مانند انرژی خورشید و باد ۳- گذران اوقات فراغت به دلیل مناسب بودن برای رصد ستارگان، کویرنوردی و برگزاری مسابقات ورزشی ۴- معادن گچ، نمک و مصالح ساختمانی ۵- فعالیت‌های کشاورزی (ذکر چهار مورد کافی است).

(جغرافیای دهم، صفحه ۳۲)

پاسخ سؤال ۱۵: (۱/۵ نمره)

الف) ساختمان زمین، مقاومت سنگ، عمق آب و تراکم آبرفت از مهم‌ترین علل پیدایش جلگه‌ها می‌باشند. (هر مورد ۲۵/۰ نمره) (دو مورد کافی است).
 ب) به دلیل حاصلخیز بودن (۲۵/۰ نمره)
 ج) جنوب ایران، به دلیل طولانی بودن ساحل (۵/۰ نمره)
 د) جلگه خوزستان (۲۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۳۲)

پاسخ سؤال ۱۶: (۱ نمره)

شهر بوشهر نسبت به شهر زنجان در عرض‌های پایین جغرافیایی قرار دارد. (به خط استوا نزدیک‌تر است). زاویه تابش خورشید هنگام ظهر، نزدیک به عمود است و به همین دلیل مقدار تابش خورشید در این شهر بیشتر و دمای آن از زنجان بیشتر است.
 (در واقع زنجان چون در عرض بالاتر جغرافیایی قرار دارد، زاویه تابش خورشید مایل‌تر است و مقدار تابش کمتر و هوا سردتر است).
 نکته: در کشور ما به طور میانگین، میزان دما از شمال به جنوب بیشتر می‌شود.

(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

پاسخ سؤال ۱۷: (۷۵/۰ نمره)

با افزایش هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، (در لایه تروپوسفر جو زمین) دمای هوا به طور میانگین حدود ۶ درجه سانتی‌گراد کاهش می‌یابد (۲۵/۰ نمره)، پس در نواحی کوهستانی کشور، آب و هوا سردتر (۲۵/۰ نمره) و در دشت‌های داخلی کشور، که ارتفاع کمتری دارند آب و هوا گرم‌تر است. (۲۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۳۹)

پاسخ سؤال ۱۸: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

۱- بارندگی اندک ۲- رطوبت نسبی بالا ۳- میانگین دمای بالای سالیانه

(جغرافیای دهم، صفحه ۴۲)

پاسخ سؤال ۱۹: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

۱- کمربند پرفشار جنب حاره‌ای ۲- جهت رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس ۳- دور بودن از دریاها و منابع رطوبتی
 عواملی هستند که در ایجاد بیابان‌های ایران نقش دارند.

(جغرافیای دهم، صفحه ۴۲)

پاسخ سؤال ۲۰: (۱ نمره)

توجه به اقلیم (۲۵/۰ نمره) و پیش‌بینی وضع هوا، (۲۵/۰ نمره) راهکار بسیار مناسبی است. توجه به وضع جوی منطقه در پروژه‌های راه‌سازی (۲۵/۰ نمره) و طراحی سامانه‌های حمل و نقل (۲۵/۰ نمره) بسیار مهم است و می‌تواند خسارت‌های سوانح جاده‌ای را کاهش دهد.

(جغرافیای دهم، صفحه ۴۵)

پاسخ سؤال ۲۱: (۱ نمره)

الف) محدوده جغرافیایی بحرانی این پدیده، کشورهای ایران، عراق، ترکیه، کویت و عربستان هستند. (ذکر نام دو کشور کافی است). (هر مورد ۲۵/۰ نمره)
 ب) عواملی چون کاهش ریزش‌های جوی، خشک‌شدن باتلاق‌ها و مدیریت ضعیف منابع آب در این مناطق، باعث شکل‌گیری این پدیده شده است. (ذکر دو مورد کافی است).
 (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۴۶)

سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران (به ترتیب حروف الفبا)
بهروز یحیی	احسان اسدی	منیره زمانی - معین‌الدین تقی‌زاده

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهره احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - رضیه صالحی - انسیه مرزبان

پاسخ سؤال ۱: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) نادرست، مکان و روابط متقابل انسان با محیط از مفاهیم اساسی دانش جغرافیاست.
ب) درست
ج) نادرست، دریای خزر، بزرگ‌ترین پهنه آبی محصور در خشکی است.
د) درست

(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۴، ۱۱، ۱۹ و ۲۵)

پاسخ سؤال ۲: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) چطور (ب) آب و هواشناسی (ج) ارمنستان (د) کم‌فشار

(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۳، ۸، ۲۰ و ۳۸)

پاسخ سؤال ۳: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) گزینه ۳، علوم فضایی
ب) گزینه ۱، تالش
ج) گزینه ۴، ۱۹ (توضیح: ۶۳ - ۴۴ = ۱۹)
د) گزینه ۳، کجا

(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۳، ۸، ۱۴ و ۲۵)

پاسخ سؤال ۴: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) ۵، تدوین فرضیه (ب) ۴، جمع‌آوری اطلاعات (ج) ۲، طرح سؤال و بیان مسئله (د) ۱، نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها
(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

پاسخ سؤال ۵: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) اراتوستن (ب) نسبی (ج) واضح و روشن (د) فشار هوا

(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۳، ۱۰، ۱۶ و ۴۱)

پاسخ سؤال ۶: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

هوش و استعداد ← فناوری
محیط بر انسان ← انسان بر محیط

(جغرافیای دهم، صفحه ۴)

پاسخ سؤال ۷: (۵/۰ نمره)

زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش نقش راهنما را دارد (۲۵/۰ نمره) و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود جهت می‌دهد. (۲۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۱۰)

پاسخ سؤال ۸: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) جنوب منطقه معتدله (ب) تنوع آب و هوایی

(جغرافیای دهم، صفحه ۱۴)

پاسخ سؤال ۹: (هر مورد ۵/۰ نمره)

الف) امکان گسترش فیزیکی شهر را بررسی می‌کند. (ب) میزان رشد آن و مهاجریذیری آن را حدس می‌زند.

(جغرافیای دهم، صفحه ۷)

پاسخ سؤال ۱۰: (۱ نمره)

ارزش و نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا - بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان - ارزش فرهنگی و سیاسی - درآمدها و دلارهای ناشی از صدور و فروش نفت خام (دو مورد کافی است. هر مورد ۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۱۷)

پاسخ سؤال ۱۱: (۱ نمره)

الف) ارتفاع نسبتاً کم (۲۵/۰ نمره) و فرسوده (۲۵/۰ نمره)
ب) خروج گاز یا بخار آب (۲۵/۰ نمره)
ج) ناهمواری‌های مریخی (کوه‌های مینیاتوری) (۲۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۳۰)

پاسخ سؤال ۱۲: (۱ نمره)

اصفهان به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است (۵/۰ نمره) ولی در رشت به دلیل نزدیکی به دریای خزر اختلاف دما کم است. (۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۳۸)

پاسخ سؤال ۱۳: (۱ نمره)

الف) در زمینه پراکندگی تأثیرات عوامل محیطی (۲۵/۰ نمره) بر سلامت انسان به مطالعه می‌پردازد. (۲۵/۰ نمره)
ب) به نمک‌زارهای پف کرده‌ای گفته می‌شود (۲۵/۰ نمره) که تبخیر شدید عامل اصلی شکل‌گیری آن است. (۲۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

پاسخنامه آزمون تشریحی هماهنگ دی ماه

(دوره دوم متوسطه)

تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۹/۲۹

پاسخنامه درس: جغرافیا

پایه: دهم (رشته ریاضی و تجربی)

مرکز تحقیقات آموزشی مدارس برتر

صفحه ۲ از ۲

پاسخ سؤال ۱۴: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) مرز رودخانه‌ای (ب) مرز خشکی (ج) مرز آبی (دریایی)

(جغرافیای دهم، صفحه ۲۰)

پاسخ سؤال ۱۵: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

الف) نپاوند (ب) لوت (ج) آوج (د) هزارمسجد

(جغرافیای دهم، صفحه‌های ۲۶، ۲۹ و ۳۱)

پاسخ سؤال ۱۶: (۱ نمره)

الف) تاریخچه زمین‌شناسی، تحولات ناهمواری‌ها، شکل و پراکندگی (دو مورد کافی است. هر مورد ۲۵/۰ نمره)
ب) نواحی که اغلب بیش از هزار متر (۲۵/۰ نمره) از سطح دریاهای آزاد ارتفاع دارد. (۲۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۲۴)

پاسخ سؤال ۱۷: (۱ نمره)

الف) سرزمین‌های هموار که از یک طرف به کوه‌ها (۲۵/۰ نمره) و از طرف دیگر به دریاها و دریاچه‌ها منتهی می‌شوند. (۲۵/۰ نمره)
ب) خوزستان (۲۵/۰ نمره)
ج) باهوکلان (۲۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۳۲)

پاسخ سؤال ۱۸: (۱ نمره)

بارش کم و خشکی هوا (۲۵/۰ نمره)، اختلاف شدید دما (۲۵/۰ نمره)، فقر پوشش گیاهی (۲۵/۰ نمره)، تبخیر و تعریق زیاد (۲۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۴۲)

پاسخ سؤال ۱۹: (۱ نمره)

الف) حاصل کوه‌زایی مواد رسوبی طی میلیون‌ها سال (۵/۰ نمره)
ب) کواترنر (۲۵/۰ نمره)
ج) گسترش شهرهای پر رونق اقتصادی، احداث جاده‌های ارتباطی - احداث سدها و هدایت رودخانه‌ها و بهره‌برداری از آنها - گسترش فعالیت‌های کشاورزی گوناگون - بهره‌برداری از معادن فراوان کوه‌های البرز (یک مورد کافی است). (۲۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۴۶)

پاسخ سؤال ۲۰: (۷۵/۰ نمره)

دستیابی به منابع غذایی (۲۵/۰ نمره) و منابع معدنی (۲۵/۰ نمره) و سوخت‌های فسیلی (۲۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۳۱)

پاسخ سؤال ۲۱: (هر مورد ۲۵/۰ نمره)

۱- ایجاد عفونت‌های ریوی و اختلالات تنفسی در انسان ۲- آسیب رساندن به جنگل‌های زاگرس (جنگل بلوط) ۳- کاهش میزان تولید محصولات کشاورزی ۴- کاهش میدان دید
(جغرافیای دهم، صفحه ۴۶)

پاسخ سؤال ۲۲: (۱ نمره)

توده هوای سودانی از دریای سرخ (۲۵/۰ نمره) و در دوره سرد سال وارد ایران می‌شود (۲۵/۰ نمره) ولی توده هوای موسمی از اقیانوس هند (۲۵/۰ نمره) و در دوره گرم سال وارد ایران می‌شود. (۲۵/۰ نمره)

(جغرافیای دهم، صفحه ۴۰)

سرگروه	گروه طراحی و بازنگاری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران (به ترتیب حروف الفبا)
بهروز یحیی	بهروز یحیی - احسان اسدی	منیره زمانی - معین‌الدین تقی‌زاده

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین‌الدین تقی‌زاده - پریا رحیمی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیه مرزبان